

Istentisztelet 2022. szeptember 11-én

A félelmetes hely áldás helyévé lesz

Énekek: 489 91,1 91,5-8 502,4-5 422

Lekció: 1M 28, 10-22 – Jákób álma és fogadalma

[10](#) Jákób pedig elindult Beérsebából, és Hárán felé tartott. [11](#) Elért egy helyre, és ott töltötte az éjszakát, mert a nap lement. Fogott egyet az ott levő kövek közül, a feje alá tette, és lefeküdt azon a helyen. [12](#) És álmot látott: Egy lépcső állt a földön, amelynek teteje az égig ért, és Isten angyalai jártak azon fel és le. [13](#) Odafönt pedig az Úr állt, és ezt mondta: Én vagyok az Úr, atyádnak, Ábrahámnak Istene, és Izsáknak Istene! Ezt a földet, amelyen fekszel, neked adom és a te utódaidnak. [14](#) Annyi utódod lesz, mint a föld pora, terjeszkedni fogsz nyugatra és keletre, északra és délre, és általad nyer áldást, meg utódod által a föld minden nemzetsége. [15](#) Mert én veled vagyok, megőrizlek téged, akárhova mégy, és visszahozlak erre a földre. Bizony, nem hagylak el, amíg nem teljesítem, amit megígértem neked. [16](#) Amikor Jákób fölébredt álmából, ezt mondta: Bizonyára az Úr van ezen a helyen, és én nem tudtam! [17](#) Félelem fogta el, és így szólt: Milyen félelmetes ez a hely! Nem más ez, mint Isten háza és a menny kapuja. [18](#) Reggel fölkelt Jákób, fogta azt a követ, amely a fejealja volt, fölállította szent oszlopként, és olajat öntött a tetejére. [19](#) Azután elnevezte azt a helyet Bételnek – azelőtt Lúz volt annak a városnak a neve. [20](#) És ilyen fogadalmat tett Jákób: Ha velem lesz Isten, és megőriz ezen az úton, amelyen most járok, ha ad nekem ételül kenyeret és öltözetül ruhát, [21](#) és épségben visszatérek apám házába, akkor az Úr lesz az én Istenem. [22](#) Ez a kő pedig, amelyet szent oszlopként állítottam föl, Isten háza lesz, és bármit adsz nekem, a tizedét neked adom.

„Amikor Jákób fölébredt álmából, ezt mondta: Bizonyára az Úr van ezen a helyen, és én nem tudtam! Félelem fogta el, és így szólt: Milyen félelmetes ez a hely! Nem más ez, mint Isten háza és a menny kapuja.” 1M 28,16-17

Kedves Testvéreim!

Egy különös találkozásról szól ez a történet. A bátyja bosszúja elől menekülő, bujdosásra kényszerült Jákóbnak kijelenti magát az Úr, az élő Isten. Különös az a tény, ahogyan a család fiatalabb fia vágyik az áldásra. Ennek érdekében vásárolja meg Ézsautól az elsőszülöttségi jogot, amit az nem sokra tartott. Hiszen nem fogta fel, hogy elsőszülöttnak lenni különös isteni kegyelem, kiváltság, amiért nem tett semmit az, aki kapta. Ézsauak nem volt fontos ez a kiválasztottság, Jákób ellenben csalásra is vállalkozott azért, hogy megszerezze.

Az áldást ugyan megszerezte, de teljesen szabálytalan módon, becsapva apját és kijátszva Ézsaut. Azonban miközben Izsák hitt el tudta fogadni, hogy nem az ő szándéka valósult meg – „én megáldottam, és áldott is lesz” – addig Ézsau a késő bánat keserűségével bosszút forral, Jákób megölését tervezi. Ezért Jákóbot anyja, Rebeka

menyasszonykeresés címszó alatt menekíti ki otthonukból, hogy megvédje Ézsau haragja elől. Így, bár Jákób elérte, hogy ő kapta az áldást, de minden mást elveszített – és most egyedül kel útra, az ismeretlenbe, s ott éri az éjszaka a csillagos ég alatt.

Azonban ez az éjszaka döntő hatással van további életére, mindjárt bujdosása elején. Ugyanis *„álmot látott: Egy lépcső állt a földön, amelynek teteje az égig ért, és Isten angyalai jártak azon fel és le. Odafönt pedig az Úr állt”*. Micsoda különös álom! Ha belegondolunk, hogy mi is volt ez az álom, kiderül, nem is tudjuk pontosan elképzelni: milyen lépcső, hogyan járnak rajta Isten angyalai, milyennek láthatta Jákób az Urat... stb. Megfoghatatlan, de tény, hogy bepillantást kap Isten dicsőségébe. És ami még több, átéli, hogy az Úr szól hozzá, beszél vele. Ez pedig egy teljesen új és addig ismeretlen tapasztalat.

Jákóbnak eddig nem volt ilyen találkozása Istennel, mondhatjuk, nem ismerte Őt személyesen. Csak valahogy a szívébe volt „kódolva” az áldás utáni vágy – de kicsit valahogy azon a módon, mint amikor mi is az ajándékot kérjük-várjuk, azonban az ajándékozó már nem fontos. Pedig ne feledjük, nincs áldás az áldást adó Isten nélkül!

Azonban abból, hogy Isten beszél vele, felismerheti, hogy Isten tud róla, ismeri őt. Sőt, megszólítja – mert ő kapcsolatot tud teremteni az emberrel, ő élő Úr. Ez egy teljesen új tapasztalat a számára.

Mikor is beszél Jákóbbal az Úr? Amikor bajban van, amikor vétkezett és menekülnie kell, egyedül van kilátástalan helyzetben, akkor történik ez a találkozás. És pedig nem dorgáló vagy számon kérő módon! Emberi gondolkodás szerint nyilván ezt várnánk: Isten megállítja, számon kéri, rendre utasítja, és valami módon megfenyíti őt, mert megérdemli. De nem ez történik, hanem mondhatnánk, hogy az ellenkezője.

Ugyanis Isten bemutatkozik Jákóbnak – ezzel elérhetővé teszi magát a számára. Hiszen megmondja neki a nevét, s azt hogy elődeinek, Ábrahámnak és Izsáknak az Istene. Ebbe a sorba, az ígéretek sorába és folyamatába így beemeli Jákóbot is. És ezt követően konkretizálja azt az áldást, amit nekik is megígért, mert a folytonosságot éppen Jákób személye jelenti ebben. Milyen nagy dolog lehetett ez Jákób számára, aki egyedül, idegen földön, az ismeretlen felé ment.

Kedves Testvéreim, különös látni azt, hogy Isten az áldásról beszél Jákóbbal. Amit ő ugyan megszerzett, de a szabálytalanság miatt nem élhet vele. Az Úr pedig megerősíti, hogy az áldás érvényes, mert az áldás Tőle jön, Ő adja. Mit ígér az Úr? Utódokat megszámlálhatatlan mennyiségben, s Utódot, aki áldal nyer áldást minden nemzetség. De mindez csak a következménye, látható eredménye annak, hogy jelenlétét ígéri: *„Mert én veled vagyok, megőrizlek téged, akárhova mégy, és visszahozlak erre a földre.”* Annak, aki egyedül van az ismeretlenben, egy szál bottal a kezében, lelkiismeretének terhével, Ő a társaságát kínálja, jelenlétét ígéri. Ettől a pillanattól fogva, bár Jákób földönfutó, de nincs egyedül, az Úr vele megy, megőrzi és

visszahozza. Oda, ahova az áldást ígérte, ahol nagy néppé lesznek utódai. *Nem hagylak el* – ígéri neki Isten.

Mi ez? Ez a kegyelem. Egyoldalúan megnyilvánuló kegyelem, mert ilyen az Isten kegyelme. Fontos itt azért megjegyeznünk, hogy nem arról szól ez, hogy Isten nem veszi komolyan a bűnt, hogy csak úgy átlép rajta. Ne hogy valaki ilyen következtetést vonjon le! Elhozza majd Ő azt az időt, amikor Jákóbra ránehezedik, hogy mit tett, amikor ez rendezést nyert az Úrral és testvérével is. De ahhoz még előbb meg kell ismernie a kegyelmet, hogy összetörjön és egészen más emberé lehessen, amit majd új neve is kifejez. Amikor már nem Jákób – *Csaló*, hanem Izráel – *Az ÚR harcol* lesz a neve. Ezt a sorrendet szem előtt tartva adja Isten az ígéretet Jákóbnak. Aki majd így tudhatja, hogy mennyire méltatlan az Ő minden jótéteményére.

Kedves Testvéreim, ez jelenthet nekünk is bátorítást, biztatást, amikor ránk nehezedik az egyedüllét, bizonytalanság, veszteség, bármiféle szomorúság, amikor tudatosodik bennünk minden méltatlanságunk. Hiszen nem ember az Isten. Ő nem valamilyen teljesítményünkért, képességünkért... kegyelmes hozzánk, hanem annak ellenére, amilyenek vagyunk, kegyelemből. Ami rajtunk kívül, és tőlünk függetlenül történik, csak úgy „magától”, mondhatnánk. *Ez a magától: ez a kegyelem*. De ének szavaival is kifejezhetjük ezt az állapotot: *Semmim se lenne magamtól nekem... Isten kegyelme rám talált*. Ez történik itt Jákóbbal. És ez a kegyelem formálja, alakítja, megőrzi.

Jákób felriad álmából. Félelem lesz úrrá rajta: *„Bizonyára az Úr van ezen a helyen, és én nem tudtam! Félelem fogta el, és így szólt: Milyen félelmetes ez a hely! Nem más ez, mint Isten háza és a menny kapuja”*. Hiszen kicsoda ő, hogy ebben részesüljön, megérve az ítéletre, kegyelmet kapjon? Hiszen Isten a maga dicsőségét tárta föl előtte! Ez a félelem istenfélelemmé szelídül. És reggel Jákób más emberként ébred. Az útra Isten ígéreteivel indulhat. Aki őt, a méltatlant méltóvá tette az áldásra.

Két dolgot tesz reggel Jákób. Először is *„fogta azt a követ, amely a fejealja volt, fölállította szent oszlopként, és olajat öntött a tetejére.”* Emlékkővé lesz a fejealja, oltárrá szenteli, ahova vissza lehet térni, ami emlékeztet Isten tetteire. *„Azután elnevezte azt a helyet Bételnek – azelőtt Lúz volt annak a városnak a neve”*. Mert számára ez a hely, ami az ott lakó népek szent helye, az Isten háza lett. Ennek a helynek hitvalló szerepe lesz Jákób számára, emlékeztetni fogja őt arra, amit Istennel átélt, amit ígéretként elhitt.

A másik cselekedete pedig egy fogadalom, elköteleződés Isten mellett, válasz a neki adott ígéretekre: *„Ilyen fogadalmat tett Jákób: Ha velem lesz Isten, és megőríz ezen az úton, amelyen most járok, ha ad nekem ételül kenyeret és öltözetül ruhát, és épségben visszatérek apám házába, akkor az Úr lesz az én Istenem. Ez a kő pedig, amelyet szent oszlopként állítottam föl, Isten háza lesz, és bármit adsz nekem, a tizedét neked adom.”*

Szerintem nem azzal kell itt foglalkozni, hogy ez a mondat így kezdődik: Ha... Egész máson van a hangsúly. Azon ugyanis, hogy Jákób ezt az ígéretet komolyan veszi. Így is mondhatjuk: Szaván fogja Istent. Elhiszi Neki, amit mondott. És ez jó,

mert ez a hívó ember kiváltsága, komolyan veheti az Ő szavát, szaván foghatja és hivatkozhat rá: Uram, te ezt ígérted... Jákóbnál ez nem kételkedés, hanem hitpróba. Amit ő is ígérettel erősít meg, amolyan emberi válasszal. Amikor mindez így beteljesedik, akkor elmondhatja majd ő is, hogy az Úr az Ő Istene, nemcsak Ábrahám és Izsák hanem Jákób Istene is.

Egy új elem is megjelenik itt, a tized. Ábrahám után, aki Melkisédeknek adott tizedet (1M 14,20), ez a második ilyen előfordulás az Igében. Nem utasításra, nem előírás alapján, hanem magától, teljesen önként dönt így. Ez figyelemreméltó eligazítás a hála és köszönet spontán kifejezésének lehetőségéről.

Kedves Testvéreim, Jákób minden kétes lépése és cselekedete mellett is figyelemre méltó, hogy milyen fontos volt számára az áldást. Vajon hogy vagyunk mi ezzel? Vágyunk Isten áldására? Ugyanis Ő elkészítette azt számunkra ez az áldás maga az Úr Jézus Krisztus. Ugyanis a mennyei Atya az Ő Fiában áldott meg minket. Születésekor a betlehemi pásztorok is a megnyílt eget láthatták. És Róla van megírva, Ő mondja: *„Bizony, bizony, mondom nektek: meglátjátok a megnyílt eget és az Isten angyalait, amint felszállnak, és leszállnak az Emberfiára.”* (Jn 1,51) Pál apostol pedig így ír Efézusba (1,3): *„Áldott az Isten, a mi Urunk Jézus Krisztus Atyja, aki megáldott minket mennyei világának minden lelki áldásával Krisztusban.”* Az áldás Jézus Krisztus, illetve Benne áldott meg minket Isten. Ő kész mellénk szegődni, tőlünk el ne maradni, ha elfogadjuk az Ő életre szóló társaságát, jelenlétét. Azt, hogy bizony az Úr van ezen a helyen, aki áldást ígér és ad. *Ámen*